

Z e s ł a n i e c

PISMO RADY NAUKOWEJ ZARZĄDU GŁÓWNEGO
NR 76 ZWIĄZKU SYBIRAKÓW ROK 2019

Spis treści	Od redakcji
<ul style="list-style-type: none">• Agnieszka Kaniewska <i>Polscy zesłańcy w Kraju Narymskim na początku XX wieku</i>.....3	<p>Podobnie jak poprzednie numery naszego kwartalnika, a było już ich 75, także i ten poszerza wiedzę o związkach polsko-syberyjskich, pokazuje złożoność polskich losów za Uralem, przypomina je oraz wzbogaca nową faktografią. Problem polskiej diaspory na Syberii długo jeszcze będzie zaprzętał uwagę badaczy z różnych dyscyplin społecznych, historycznych, religijnych czy wojskowych.</p>
<ul style="list-style-type: none">• Sergiusz Leńczyk <i>Życie religijne polskich włościan-przedsiedleńców na Syberii. Przełom XIX-XX w</i>.....19	<p>W ten nurt wpisują się coraz częściej autorzy rosyjscy z Barnaułu, Irkucka, Jakucka, Južno-Sachalińska, Nowosybirska, Omska i Tomska, nieraz we współpracy z historykami polskimi. Jest to więc szansa na pełniejsze przedstawienie tych złożonych związków. Komponenty wpisujące się w skład tych dociekań są pluralistyczne, co umożliwi dopelnienie faktograficzne związków naszych rodaków z Syberią. Można więc stwierdzić, że to właściwa droga do wzbogacenia wiedzy z zakresu życia i działalności polskiej diaspory na zauralskich obszarach gdzie rodziły się nieraz nowe więzi etniczne zdeterminowane różną skalą potrzeb. Gdyby spojrzeć na to nawet pobieżnie, łatwo dostrzec w tym różnorodność spraw wiążących się ze związkami polsko-syberyjskimi.</p>
<ul style="list-style-type: none">• Zofia Wężyk-Machowska <i>Najdłuższa podróż Jadwigi Godlewskiej-Wężyk</i>.....37	<p>W kanon stałej tematycznie różnorodności tekstowej „Zesłańca” wpisuje się i ten kolejny już jego numer. Otwiera go interesujący artykuł Agnieszki Kaniewskiej zatytułowany „Polscy zesłańcy w Kraju Narymskim na początku XX wieku” oparty na źródłach z archiwów rosyjskich. Podkreślenie tego wydaje się szczególnie istotne, bo rozbudza zainteresowania tą problematyką, a wykorzystane</p>
<ul style="list-style-type: none">• Grzegorz Pelczyński <i>Represje wobec duchowieństwa Archidiecezji Ormiańskokatolickiej we Lwowie podczas drugiej wojny światowej i po jej zakończeniu</i>63	
RELACJE Z ZESŁANIA	
<ul style="list-style-type: none">• Zofia Wierzchowska <i>Rodzina jest wszystkim</i>.....71	
KRONIKA	
<ul style="list-style-type: none">• Beata Żyłkowska <i>VIII Krajowy Zjazd Delegatów Związku Sybiraków</i>.....81	
REGAŁ Z KSIĄŻKAMI	
<ul style="list-style-type: none">• Władysław Masiarz, <i>Związek Sybiraków w Polsce 1928-1939, Warszawa – Kraków 2018 (Małgorzata Dziura)</i>.....93	
<ul style="list-style-type: none">• Danuta Tyszyńska-Kownacka, <i>W stulecie dramatów syberyjskich rodaków. Dzieje V Dywizji Syberyjskiej, Lublin 2018 (Małgorzata Dziura)</i>.....94	

LISTY DO REDAKCJI

Zofia Węzyk-Machowska.....97

Na okładce: Okładka książki pt. *Związek Sybiraków w Polsce 1928-1939* (s. 1). Tablica pamiątkowa w auli Politechniki Warszawskiej poświęcona pamięci Założycielskiego Zjazdu Związku Sybiraków w dniach 29 i 30 czerwca 1928 roku. Fot. Biuro Rektora Politechniki Warszawskiej (s. 4).

archiwalia przybliżają różne sytuacje wpisujące się w zesłańcze bytowanie. Z historycznego punktu widzenia warto więc dokładniej zająć się tym zagadnieniem przez badaczy rosyjskich mających łatwiejszy dostęp do syberyjskich archiwów.

Do tego pobieżnego przeglądu treści wpiszymy jeszcze artykuł Grzegorza Pelczyńskiego, w którym autor przedstawił sowieckie represje wobec duchowieństwa ormiańskiego we Lwowie.

Tradycyjnie już treść tego zeszytu dopełniają relacje z zesłania, recenzje oraz kronika. To wszystko dotyczy złożoności związków polsko-syberyjskich oraz prezentuje wielorakość naszych doświadczeń na zauralskich przestrzeniach.

Czynimy tak prawie już od ćwierćwiecza wspomagani merytorycznie przez licznych autorów, finansowo zaś przez Fundację Pomoc Polakom na Wschodzie.

Im wszystkim serdecznie za to dziękujemy.

Wiesław Krawczyński
Przewodniczący Rady Naukowej
Zarządu Głównego Związku Sybiraków

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą

Wydawca: Zarząd Główny Związku Sybiraków, ul. Mazowiecka 12; 00-048 Warszawa, tel. 22/827 93 71. **Redakcja:** A. Dobroński, A. Dziekiewicz, M. Dziura, A. Głowacki, W. Krawczyński; redaktor naczelny: A. Kuczyński; sekretarz redakcji: M. B. Kuczyńska. **Wykonawca:** Skład, druk i oprawa – QUAESTIO Przemysław Włodarczyk. **Copyright nazwy:** „Zesłaniec” by A. Kuczyński. **Adres redakcji:** ul. Bystrzycka 61/3; 54-215 Wrocław, tel. 71/ 72 880 88, e-mail: bakucz@op.pl